

Megjelenik minden
vasárnap.Szerkesztői iroda
és
kiadó-hivatalGranátos utca 1. sz.
II. emelet, 11-dik ajtó.A lap szellemi részét illető
közlemények a szerkesztő-
séghez intézendők.

POSTA-KÖZLÖNY

ELSŐ MAGYAR POSTAI SZAKLAP,

a magyar-, horvát- és szlavorországi postamesterek egyesületének és a magyar postahivatalbeliek
segély- és gyámegyletének organuma.

Előfizetési ár:

Egész évre 7 frt —
Fél évre 3 „ 50
Negyed évre 1 „ 80

Egy szám 15 kr.

Kéziratok nem küldet-
nek vissza.A megfizások, megrendelések
Tiller Mór és testvére czíme alatt
küldendők.

Felelős szerkesztő: JOANOVICH GYÖRGY.

Társzerkesztő: PAULAY J. ZS.

Előfizetési felhívás a „Posta-Közlöny“ tizen-
egyedik évi folyamának 2-ik felére.

Igen jól tudjuk, hogy legjobb akarataink és törekvésünk mellett sem voltunk képesek a már nagyon és szétágazó igényeknek megfelelni, és hogy a magyar postaügynek valamint lapunknak ellenségei napról-napra szaporodnak, de éppen ez utóbbi szolgál ösztönül arra, hogy lapunk további fentartásával, a magyar postai elem egyesült erővel, szívós tömörülése által vivja ki magának azon díszes helyzetet, melyszerint végre bebizonyítható legyen, hogy postaintézményünk hazánk valódi érdekében csak általa fejlődhetik és magyarosodnak. Ez lenne egészségibb vívmányunk, és ez által nevéhez illő általános becsülésben részesülne a magyar postaügy és vele együtt a posta tisztviselői kar.

Egy hatalmas intézet hivatalnokai a mai fejlődött korban a szellemi összeköttetést már nem mellőzhetik, elkerülhetetlenül szükséges, hogy egy külön organum által minden irányban képviselve legyenek, valamint hogy közlőnyük a nemes hivatású és igen szép fejlődésnek indult magyar postai egyesületek működését hathatósan támogassa, végül pedig fontolóra és figyelembe veendő azon körülmény is, hogy Magyarban az idegen ajkú kartársak, érdekeik megvédése és előmozdítása céljából a magyar fővárosban „Post-Zeitung“ ezimén német lapot a legnagyobb mérvű áldozattal fentartják, illő és becsületbeli dolog tehát, hogy az összes magyar postatisztviselői kar egy magyar szaklapot, minden körülmények közt fenntartani törekedjék.

Élénk, jó és a kitűzött célnak teljesen megfelelő lapot csak az esetben adhatunk, ha ezentúl nagyobb mérvű szellemi és anyagi támogatásban részesülünk, mert utóbbi időben a concurrentia, a nyelv és egyesületünk decentralizációjának kérdése valóban zsidbasztólólag hatottak lapunk további fejlődésére. Az ügy érdekében tehát tisztelettel felhívjuk mindazon pályatársakat is, kik csekély és lehet mondani mellék okok miatt tőlünk elpártoltak, hogy lapunkat újból pártfogásuk alá venni szíveskedjenek, miáltal tisztességes fenállásunk némileg biztosítva, szerkesztőségünk több buzgalmat, kitartást és erőlesebb működést fejthetne ki.

Előfizetési díjak: Julius-decemberre 3 frt 50 kr., július-szeptemberre pedig 1 frt 80 kr.

Budapest, 1877 június 16.

Joanovich György,
szerkesztő.Egy általános új magyar postaügyi
rendtartás szükségéről.

Az 1867. május 1-jén kelt „Postai rendelvények“-ben közzé tettett, mikép az alkotmányos kormány a postaintézet vezetését az osztrák kormánytól átvette, azon alkalomból kijelentette az akkori miniszter, hogy addig is, míg magyar postatörvény fog hozni az osztrák eddigi (16, 5 13 96) miniszteri rendelet fog mint Magyarországi postatörvény érvényben maradni.

Bár ez által a magyar nemzetnek azon sarkalatos joga, mikép Magyarországot osztrák patensek által jogosan kormányozni

soha nem lehet némi részben felfüggesztett, de az akkori körülményekhez képest ezen intézkedés igazolva volt.

Az 1867. 12-ik nevezetes törvény, mely a közös ügyeket tárgyalja, arról is intézkedik, mikép Magyarországon a postaintézet szintén azon elvek szerént, mint az osztrák területen kormányoztassék.

Erre szükség van s ez másképen nem lehet, hiszen az által a posta egyet azt kívánja, hogy az egész világon egy egységes postatörvény legyen. Annál inkább szükséges egy oly birodalomban, mint az osztrák magyar állam, hogy benne egy egységes postatörvény legyen alkalmazásban.

Hogy a régi, mely tulajdonképen az 1500-ik évre vihető vissza, de mely mégis leginkább az 1838-iknak mondható, mai nap már meg nem állhat, bizonyítja azon körülmény, hogy az egész osztrák-magyar birodalomban csupán 4 oly férfi van, ki ezen törvényeket tudja s érti, hogy ezen törvények ma már alig 20 helyen találhatók fel s így a szak közegektől azt megkívánni nem is lehet, de legfőbb bizonyíték az, hogy ezen törvény és szabály halmaz ma már részben is alig alkalmazható.

Az így beállt állapotot igazgatni szokás és böles belátással lehet, csak ezek pótolják a szabályrendeletet s a törvényt.

A böles belátás szerénti kormányzat illetőleg eljárása a szak közegeknek pedig, a viszonyok és körülményekhez való alkalmazkodásban leli megoldását.

S mi az a viszony? az egy oly tág mező, melyen minden megfér.

A körülmény pedig oly csodás és sajnos szegény állapot, a melyre mindent rá lehet fogni.

Egyik sem alkalmas tehát arra, hogy törvényt és szabályrendeletet pótoljon, mert e két dologban minden benne foglaltatik a „körülmény“ és „viszony“ szóban, csak egyet keresnénk benne hiába, csak egyet s ez: az igazság.

Az olyan tisztviselő ki nem törvények s szabályrendeletek szerént tartozik eljárni salvus conductussal bir.

Ebben megnyugodni nem lehet.

Igy esik meg nálunk gyakran, hogy egyik minden készület és képesítés nélkül, jut nagy hatáskörhöz, vagy nagy állomáshoz, míg más évekig tengődik díjtalanul s készül jeles szakférfiúvá lenni.

Hogy ez ne történhessék van rá törvény, hogy ez megtörténhessék arra is van törvény, ki sem az egyikhez sem a másikhoz alkalmazkodni nem akar, annak számára ott a szokás ott van a belátás a „körülmény“ és a „viszony.“

De nem csak a közigazgatás, a kezelés

is nagyon nehezítve van a rengeteg törvény halmaz miatt.

Eclatans példát szolgáltatott erre a fővárosban legközelebb előfordult kézbesítési eset.

P. képviselő egy birói határozatot kap posta útján, de ő azt elfogadni vonakodik. A levélhordó jelentést tesz erről a főpostahivatalnak ez felkutatja a törvényt tárt s talál is erre alkalmazhatót az 1858-ik évi Verordnungsblatt 524 lapján.

Ez azt rendeli: ha a fél a postautján kézbesítendő birói határozatot el nem fogadja, az kényszer útján karhatalommal kézbesítendő. Miután pedig az 1874 osztr. Verordnungsblatt 79 lapján megtiltott a törvényszéki közegek közbejöttével való kézbesítést a főpostahivatal át irt a budapesti főkapitánysághoz, a főkapitányság pedig át tette az ügyet a tanácshoz, ez utóbbi ismét rendőri segélyt kért a rá bízott dolog végrehajtására.

Mindezekre pedig szükség egyáltalán nem volt, mert, van nekünk az ily esetre magyar törvényünk az 1868: 54. t. cz. 271. §-a szerént, ha a postautján kézbesítendő birói határozatot a fél elfogadni vonakodik, az a prts most idézett tv. cz. 264. §-a értelmében nálla hagyandó s e körülmény a leadási vevényen megjegyeztetvén a birói határozat kézbesítettnek tekintetik.

Elég jellemző, hogy a főváros postaigazgatója ezen esetről a magyar törvényt figyelembe nem véve, inkább az osztrák törvény szerént járt el, elég jellemző, hogy a főváros főkapitánysága, előjárósága, tanácsa, a rendőrséggel együtt nem tudtak a törvényről semmit s a magyar törvény alkalmazása helyett egy osztrák patenst tartottak szem előtt.

A Lajthán tul koránt sem tisztelik ugy a mi szabályainkat.

Néhány lapnak meg van az a szokása, hogy előfizetőinek kész nyomtatott utalványokat küld szét, ezt az osztrák hírlapok is megtették, sok magyar szövegű, de német nyomtatással kitöltött utalványokat küldtek szét april 18-án, azonban mi történt, a bécsi cs. k. postaigatóság 8446 sz. alatt elrendelte, hogy többé nyomtatott utalványok elne fogadtassanak. Enaponminthogy a magyarországi postaintézet erről rendeletileg ma sem tud semmit, számos postautalvány küldetett oda, melyek azonban mind vissza utasítatnak.

Szerintünk az ily rendeleteket az ily dualistikus államban kölcsönös megállapodás és intézkedés után kellene csak életbe léptetni.

Hogy kormányunk nem az osztrák kormánnyal egyetértőleg állapodik meg mindenben, hogy nem egyszerre s egyforma tör-

vényt hoz, mi a társadalomra nézve roppant hátrányos, a postamesterekre is nagyon káros.

Tul a Lajthán 1863-ban 19664. sz alatt kibocsátott miniszteri rendelet következőképen szabályozza az ottani postamesterek fizetését.

400 frt tiszta bevétel után 150 frt fizetés 40 frt irodai átalány.

400 frttól 800 frt tiszta bevételig 200 frt fizetés 60 frt irodai átalány.

800 frttól 1200 frt tiszta bevételig 300 frt fizetés 80 frt irodai átalány.

1200 frttól 1600 frt tiszta bevételig 400 frt fizetés 100 frt irodai átalány.

1600 frttól 2000 frt tiszta bevételig 500 frt fizetés 120 frt irodai átalány.

Ezenkívül a cariol járatoknál a rendes hajtó s mértföldenként 30 kr. ostopénz.

A magyarországi postamesterek fizetése alig fél annyi, itt az első ezer forint bevételig kell megelégedni a 120 frt fizetéssel, csak ha ezer forintot felül van tiszta bevétele, kérheti fizetésének emelését a második 1000 frt után 20°/o-al a 3-ik és 4-ik ezertől 15°/o-ban az 5-ik és 6-ik ezertől 10°/o-ban s azon felül már csak 5°/o-ban megállapítani.

Igy állunk mi ma törvény dolgában, tehát sem magyar posta törvényünk nincsen, sem pedig az osztrákot mindenekben elfogadni nem tartozunk, hanem a szokás a böles belátás, a viszonyok és körülményekre vagyunk bízva, soha sem vagyunk biztonságban az iránt, valjon amitma tettünk helyesen tettük-e, valamint az iránt sem, hogy a mit velünk tettek, helyesen, törvényesen tették-e.

És a törvényes törvénytelenység mind addig fogja káros és káros hatását terjeszteni, míg egy új magyar postatörvény nem alkottatik.

Bús magyar.

A hírlapok és folyó iratok.

— Bösörme nyi Kálmántól. —

Második és befejező közlemény.

Németországban „Relationen” czim alatt 1494-ben jelent meg a legelső időszakos közlő, ezt követte 1590-ben „Postreuter” czimű. 1849-ben

összesen 1551 hírlap és folyó irat jelent meg. Poroszországban a legrégebb berlini lap az 1722-ből eredő „Vossische Zeitung”. A „Kreuzzeitung” 1848-ban keletkezett. A „Hartungsche Zeitung” 1640 és a „Schlesische Zeitung” 1740-ben alapított. Bajorországban 1848-ig nagyobb lapnak az augsburgi „Allgemeine Zeitung” volt egyedül nevezhető.

Württembergben a múlt század második felében már 2 nagyobb lap és pedig „Stuttgarter Zeitung” és „Schwäbische Mercur” létezett.

Szászországban a „Leipziger Zeitung” 1660 óta fenn áll, és 1730-ig az egyedüli politikai lap volt.

Badenben 1865-ben 41 politikai és 32 egyéb tartalmu lap létezett.

Az egész német birodalomban ellenben, és pedig 1875-ik évi ottani belforgalomban, a posta intézet 349.688.932 darab időszakos folyó iratot továbbított. A megjelent lappéldányokból átlag minden lakosra körülbelül 11 db. esett. Jelenleg a német birodalomban 3750 hírlap és folyóirat létezik.

Svájczban lakosságához aránylag minden európai országok között legjobban vannak elterjedve az időszakos folyóiratok, a mi a szabad republikánus államszervezetben leli alapját. A svájci lapok száma 1865-ben 200-nál több volt, míg jelenleg 500 körül lehetnek. 1875-ben 42.386.283 időszakos folyóirat lett az ottani postaintézet által a belföldi forgalomban továbbítva, és a megjelent lappéldányokból átlag minden lakosra körülbelül 27 darab esett.

Az osztrák magyar birodalomban az 1846-ik évben 155 hírlap és folyó irat jelent meg, ezek közül 41 politikai. Az 1865-ik évben magyar nyelven 50, cseh 26, lengyel 8, szerb 5, tót 6, horvát 9, olasz 30, orosz 3, zsidó 4, és oláh nyelven 3 lap volt. Magyarországon 1874-ben magyar nyelven 198, német nyelven 72, szláv nyelveken 33, román nyelven 11, olasz nyelven 3 db. hírlap és folyóirat jelent meg. Az ausztriai postaigazgatás területén a belforgalomban 1875-ben 59.116.285 db. a magyar postaigazgatás területén pedig 21.748.000 hírlap és folyóirat lett továbbítva. A megjelent számokat tekintve Ausztriában minden lakosra körülbelül 2 db. Magyarországon pedig körülbelül 1 db. időszakos folyóirat esik. Jelenleg a magyar birodalom területén összesen 412, Ausztriában pedig 1.100 lap létezik.

Görögországban az időszakos sajtó 1811-ben vette kezdetét és 1844-ben 20 lap létezett,

ezek között 7 politikai. Jelenleg a megjelenő lapok száma a százat megközelíti.

Oroszország legelső hírlapja 1703-ban jelent meg „Moskauer Zeitung” czim alatt. Hírlap-irodalma fejlődésben van ugyan, mindamellett ezen roppant terjedelmű birodalomban jelenleg csak 377 lap létezik, és az orosz posták 1875. évben 42.141.563 hírlap és egyéb folyóiratot továbbítottak. Az ugyanazon évben megjelent példányokból minden egyes lakosra $\frac{1}{2}$ lap esik.

Törökország legelső hírlapja francia nyelven jelent meg 1793-ban. A török hivatalos lap 1831-ben alapított török nyelven „Takwime wakaji” és külön francia nyelven „Moniteur Ottoman” czim alatt jelenik meg. Jelenleg körülbelül 100 hírlap adatik ki. Portugáliában 250 hírlap létezik jelenleg.

Svédországnak jelenleg körülbelül 300 lapja van, és 1875-ben a belforgalomban 23.719.200 db. hírlap és folyóirat lett továbbítva. A megjelent példányokból minden lakosra 5 db. esik.

A németalföldi postahivatalok által a belforgalomban 23.746.576 lap lett továbbítva. Belgiumban 300 és Hollandiában körülbelül 250 lap jelenik meg. A lakossághoz képest Belgiumban minden lakosra 12, és Hollandiában minden lakosra 7 hírlap és folyóirat esik.

Átlag véve, 1875. évben Europa minden lakosára 5 és fél ujság és egyéb folyóirat esik.

Afrikában körülbelül 100 hírlap jelenik meg és közülök legtöbb a Capföldön.

Egyiptomban 1828 óta, a vice király rendelete folytán „Wakaf misrije” czim alatt, török és arab nyelvű lap létezik.

Tripolisban 1827 óta egy politikai és szépirodalmi tartalmu „L' Investigateur Africain” czimű lapot adtak ki.

Ázsiában szinte vagy 100 hírlap adatik ki, és Keletindióban fejlődött leginkább az időszakos sajtó. A „Calcutta Gazette” 1784 óta megjelenik, hanem annak dacára, hogy a bennszülöttek nyelvén is van sok lap, mégis a legnagyobb szám angol nyelvű. 1846-ban keletkezett Kalkuttában „The Indian Jun” czim alatt egy 5 nyelven (angol, perzsa, hindu, bengaliai, hindostani) szerkesztett lap. Chinában 1828-ban vette a „Canton Register” kezdetét, 1833-ban a „Chinese Repository” mely amerikai hittérítők által alapított. 1867-ben chinai nyelven egy udvari hírlap is létezett, mely Pekingben lett „King pas” czim alatt szerkesztve.

Amerika összesen mintegy 9-000 lap-

Borúra derű.

(Ballada)

(Folytatás)

VII.

Ifju areza vig öröme gyúla
S a csomagra forró csókja hullá,
Bánat és bú messze szálla tőle,
Nézésébe hosszan elmerüle.

Czímeres pecsétje is mutatja
Hogy küldője édes kedves atyja;
Mit talál majd benne? bontja bontja
S nem sokára tartalmát kiontja.

S ime — a csomagnak foglalatja:
A magyarnak legdicőbb falatja:
Sonka kettő, — paprikás szalonna,
A levélbe tiz forintos ujba!

Meg van írva szépen a levélben,
Hogy rá gondol atyja este, délben,
Fáj szívének messze bujdosása
S lelke vágya: ujra láthatása.

„Jó apám! — oh hála néked érte!
S istenemnek, a ki arra inte,
Hogy ma küldd fiadnak épen eztet —
Oh! ki mondja jó apámnak ezt meg?

És ki lesz jó kedvem hírvívője?
Mert a tollnak nincs elég erője,

Hogy leírja szívem érzeményit: —
Életemnek üdvét érzem én itt.

Oh! magam kereslek téged én fel,
Elbeszélem, mennyi szenvedéssel,
Mennyi kiáll kelle megdaczolni,
Mig idáig el tudék hatolni.

És itt szenvedésem tengerében. —
Boldogító álom szenderében
Lelve nyugtot — azt ohajtva mentten:
Lenne álomom inkább véghetetlen.

Mint szünetlen csak nyomorba éljek,
Mindenütt csak szenvedésre leljek,
S mint az éhség szüntelen gyötörjön,
Inkább csillagom még most letűnjön.

Ámde e nap boldogságra keltem,
Tán nagyobbra, mintsem érdemeltem,
Szenderembe' nem remélt esetleg
Nagy szerencse, vig öröm lepett meg:

Koldus kívánása teljesüle,
Csalfa álom vig valóra dűle —
S mint hatalmas tündérnek varázsa:
Rólam a sors minden bajt leráza!

Kedvre hát most! — hallod é te sógor!
Sonka mellé jól esnék a jó bor,
Itte kettő most előtttem álljon, —
Tőlem a bú tengerekre szálljon!

És a pinczér elhozá a jó bort,
És az ifju megszélé a sódort;
Fogy a sódor, fogy a jó bor egyre,
Nő az ifju óriási kedve.

És költői hévtől elkapottan
Felköszönti a ki csak van ottan
Hallgatói száma véghetetlen
Bár előtők minden érthetetlen.

Egy pohár tölt szép magyarhonáért,
Máskat tölt szerető atyjáért; —
Szép leányi a Stajer hazának
Tárgyai a harmadik pohárnak. —

Egyre versel, szórva a toastot —
És midőn már annyit elfogyasztott
Sonka s borból, hogy megérte véle,
Kilépett a szoba közepébe. —

Éz az ifju még alig, hogy ére
A szobának kellő közepére,
Ime jönnek vándorló zenészek:
„Hát ti tán az égből cseppenétek.” —

Ámde jó, most jókor jöttök éppen:
Tudtok é ti csárdást húzni nékem?
„O ja” — mondták — rá is húzva akkor
S nem sokára el lőn rugva a por.

Sorban ültek a stajer leányok,
Egygyet nézett a fiú reájok:

pal bir. Északamerikában a legelső folyóirat a „The Boston News Letter“ című volt 1704-ben, ezt követte 1721-ben „Journal of New England“. Valamennyi gyarmatban az 1750-ik évben 20 lap létezett. 1775-ben 35, 1800-ban 150, 1810-ben 359, 1828-ban 851, 1834-ben 1690, 1850-ben 2800, melyekből az új angol tartományokra 424, a közép tartományokra 876, és a déliekre 784 esett.

Északamerikában a lapok számonként árulva is nagy kelendőségnek örvendenek. A nevezetesebb lapok 40, — 60,000 példányban nyomtatnak, megjegyezvén, hogy a legtekintélyesebbek angol nyelven adatként ki, és azok után van a német nyelv leginkább képviselve, különben megjelennek ott francia, olasz, spanyol, lengyel, sőt magyar nyelven szerkesztett lapok is. A legrégebbi német lap 1798-iki keletű.

A chinaiak ez előtt 23 évvel San Francisko-ban egy chinai lapot adtak ki „Kin schan — dschin sin — lu“ cím alatt, (aranybányászati közlöny) melyet 1855-ben más két hasonló nyelvű folyóirat követte. — sőt 1828-ban „Cherokee Phoenix“ cím alatt egy félig angol félig cherokee (indus) nyelvű lap is alapított. Vannak még más indiai nyelven szerkesztett lapok is, melyek azonban eredőket hittérítőknél köszönhetik.

Ausztrália és Polynesiában összesen körülbelül 100 lap létezik. Az időszakos sajtó örvendően kezd terjedni. — Új Dél Wales (New South Wales) 1841-ben 29 lapot számlált, Dél Ausztráliában a legelső lap 1838-ban „South Australian gazette“ cím alatt látott napvilágot, és 1851-ben Adelaide-ben már 13 és közlöny volt, közülök kettő német nyelvben. Vándorok lapja már 1833-ban 10 hirlap és folyóirat létezett. Új Seelandon már 1839. évben is volt 2 lap, és pedig „New Zealand gazette“ továbbá „New Zealand advertiser“ ser. címűek. A Sanvich szigeteken Honolulu-ban 1843 óta adatik ki a „Polinesia“, a hivatalos közlöny azonban a Tahiti-ban megjelenő „L'Océania française“ mely 1844-ben alapított.

Az „Illustrirte Zeitung“ szerint jelenleg az öt világrészben körülbelül 24,000 hirlap és folyóirat létezik, mintegy 50,000 hirlapíróval és 2,500,000 előfizetővel. Ezen mennyiségnek több mint felét a politikai újságok töltik be. Aránylag legkevesebb vidéki lappal Anglia és Franciaország bír, csak hogy ezek meg világlapokkal rendelkeznek.

Promontor, 1877. június 16.

Ha egy nyomorúságos két krajczáros szivar égő csutakja le nem perzseli fél bajuszom, lehet talán egy betűmet sem látta volna a „Posta-Közlönyben“ senki, hanem ez az impertinens komizkodása a sorsnak megint kiforgatott a kerékvágásból, s nem állhatom meg, hogy ki ne keljek a postamesteri élet ellen.

Igaz, azt mondják rá, ha nem tetszik fel is út, le is út, keressek más kenyeret, akad helyettem ezer. Szép! de én azt mondom, hogy ez nagyon muszka izü vigasztalás, akkor midőn 8 évig nyálja az ember a bélyeget azon jó hiszemben, hogy egyszer attól a sok gumi arabicumtól ráfog ragadni a hűséges postászra egy kis megvigasztaló jót. A napszámosság héten dolgozik, hogy vasárnap kedve szerint tölthesse a napot. Míg a gazda, kereskedő, vállalkozó, orvos, borbély, mester ember mind azért szorgalmaskodik, hogy ne csak épen az éhség és meztelenség elűzölgetésére nyerve meg fáradozása jutalmát, hanem állásához mérten a társadalomban élve minden solid igényeit fedezve még a véletlenségekre is takaríthasson össze valamit: addig a postamester nem csak hogy állásához mérten a napi szükségleteit fedezhetni tudná de kényszerülve, van még sajátjának feláldozásával tartani fel tengődő életét.

A postamesternek hogy községében lenézett ne legyen, oly meglehetősen létet kell mutatnia, hogy a közönség távolról se gyaníthassa szorultságát, mert akkor vagy lekötöztetné, vagy szolgája leendő mindenkinek. Az állam nem gondoskodik a postamester tekintélyének megővéséről, elteszik egy faluba 120—300—500 forint fizetéssel s tessék evvel hivatalának és magának mivel emberhez illő élet pályát folytatva tekintélyt szerezni. Ha nincs neki saját vagyona, hozzá meg idegen is, s ha előre látva nyomorúságos fizetését, azt homoeopathice beosztva vissza vonul a külvilágtól: elnevezik zopfos Bach huszárnak s gunyosan fordul el tőle mindenki; ha pedig részt vesz a társadalmi életben, mindenki vészmadárként vinyog csudálkozva, hogy miből győzi? — honnan veszi? mikor egy urasági hajdunak is több fizetése van mint a tekintetes postamester urnak!

De ezt csak mi érezzük kik a postamesterkedésre vagyunk szorítva, nekünk kiabálja ijesztő „Memento mori“-ként fülünkbe a szegénység a nyomorúságot s nekünk kell a legnagyobb nyomorúsággal küzdeni az utolsó percig, míg a kaszás halál kiszólít ez árnyék világba! Ki vihetné hivatalát nyugodt vidorsággal, midőn feltűnik mindent nélkülözött keblében azon gondolat, hogy betegsége esetén

nem gyógyíthatja magát halála esetén még temetésére sem telik?... .

A posta kormányzat azt mondja, ő nem tehet róla ha ez vagy amaz állomás jövedelméből a vezető nem élhet meg folytasson az illető postás más kereset módot is. Ez helyes argumentum olyan helyről, hol nem ösmerik a helyi viszonyokat, s ha hivatalos színezetben elvitázhatatlan is, de gyakorlatilag véve téves, s ha maga a posta kormányzat is belátja, hogy némely állomás jövedelme nem elég az életfentartásra: úgy minek adja azt olyan egyéneknek, ki nem rendelkezik más jövedelem forrással, úgy írja ki a pályázatba, hogy csakis azok nyerhetik el, kik a postát mint mellék foglalkozást üzik. Igen sok egyént óvna ez meg az örvénybe bukástól s igen sok kellemetlenség hárulna el a posta kormányzatról is. De fájdalom nem úgy van, 50—60-an vetélkedünk egy kisallangozott jövedelmet ígérő állomásra s mikor a valóra ébredünk a sok cifra fizetési sallang ringy-rongyá válna azon polcon látjuk magunkat, hol csak kinlódva nyomoroghatjuk át ezt a szegény életet, hol örök háboruban állunk a végzetel a sorssal s önmagunkkal.

Azt mondta egy híres költő, hogy az életben egyszer mindenkinek boldognak kell lenni, ha csak pár percze is. Szegény költő! látszik, hogy a postamesterekről mit sem tudott! Adnék egy marék apró pénzt annak a postamesternek, ki azt merné, állítani, hogy qua postamester ő már volt boldog. Én 8 éves (?) postamester vagyok de minden napom arról győződött s győző meg, hogy a legboldogtalanabb ember is boldogabb nálamnál. Nyolcz hosszú év s ma is ott lenni ahol kezdé az ember! Talán 80 évig kellene élni s talán még akkor sem tovább menni egy hajszállal sem; — ez csakugyan satyra!

Hiszen a társadalmi életben mindenki, a legutolsó kályhafűtő gyerkőcztől kezdve épen azáltal ismeri meg az élet becsét és fontosságát, ha reménye igyekezetre serkentvén, mindig jobb jövő és szebb állás felé tör. Csak a postamesterség az, hol habár mi igyekezet, szorgalom, áldozatkészség mellett is folyást előre törekszünk, csak a postamesterség, az mely mindég egyhelyben marad s mi örökös egyformaságban örülhetünk annak, hogy halálunk perczeig lesz elég bélyeg a nyálhatásra.

Meguntam — igazán meguntam, pedig úgy szerettem s talán még most is szeretem bolond kis hivatalom, mintha iker testvérem lett volna, legkedvesebb társalgásom volt mindig hivatalommal, a legvalódibb bensőséggel ismertem magamnak s őriztem mindentől. De most kiábrándulva fájdalommal kell bevallanom, hogy ezerszer jobb lett volna csizmadia mesterségre adnom magam. Akkor igaz

„Szép leányi a stájer hazának,
Melytek választ engemet magának?

Melyitek jó csárdástánczra vélem,
Mert hogy jól tudjátok azt remélem, —
Szebb ez ám, mint a szeperli-polka!“
— Szólt az ifjú s ezzel átkarolta, —

Átölelte a legszebb leányzót,
Ezt susogva: még csak ez hiányzott —
És a csárdást a mint járta véle,
Hosszan nézett gyönyörű szemébe.

És a jó bor hogyha lelkesíté —
Most a lányka szívét felhevíté, —
Annyi tűz volt két szemsugarában —
Ifjú szíve égett mámorában.

„Lányka! oh szeretsz-e? — én szeretlek,
Mint e földön senki sem szerethet!“
Szólt a lányka: „Oh szeretlek én is,
„Oh ez a perc mért nem tart egy évig?“

„Oh galambom! adj egy hosszú csókot!“
„Tiszta méznél édesebb a csókok!“
És a csókban ifjak arcza árad —
És a tánczban a leányka fárads,

„Ülj le kedves, ámde járom én még,
— Nagy a kedvem — és ha addig élnék
Azt se bánám, — huzzátok zenészek!
Lábaim már szörnyű tánczrakészek.“

S véled őt hatalmas ösvezérnek
Diadaltól részegült hevénnek
Mámoreban hóra-tánczra kelni
Diadallal el nem tudna telni.

És valóban el nem telne véle,
Nem is lenne vége, hossza, széle,
Hogy ha észre nem venné magában:
Hogy bámulják, hogy nézik javában.

Észrevette s egy nagyot kiáltott!
„Erre arra, már ilyet kiáltott:
Igy bámulni az emberfiára,
Mint valami bábkomédiára!

Azt mondom, hogy ne bolondozzatok!
Pinczerek ti bort ide hozzatok:
Nekem még egy pintet a javából.
Elbúcsúzom a stájer hazából!“

Jött a jóbor és az ifjú töltött,
Tánczoznője a szemébe ötlött:
„Szép galambom! — így szólott hozzája
— Jössz-e vélem magyarok honába?“

Szólt a lányka: „drága jó apámat
Hogy hagynám itt s szerető anyámat?
Oh! ne menj el, oh maradj te itten,
Téged itt is megsegít az isten.“

„Jól tudom“ — szólt a fiú magában,
— S némi gúny is ömle el szavában,

Rágondolva e nap reggelére
S itten átélte kinos életére.

Szólt a lánynak: — lányka én szeretlek,
Jobban téged senki sem szerethet;
Még is jobban szeretem te nálad
Édes kedves szép magyar hazámat.“

Ezzel botját a kezébe vette,
Adósságit nyomban megfizette:
„Isten hozád stájerok hazája!
Isten véled lelke szép babája!

Légy szerencsés — és engem felejts el
S értem még csak egy könyűt se ejts el;
Azt kívánom: légyen élted édesb',
Mint hogy én rád emlékezni érhessem!“

Foly a Mura, vágat is javában,
Stájerország legszebb városában,
Fővárosát a stájer hazának
Széthasítva — utat tör magának.

Sebesebben vágatát Muránál
Fut a gőzös, számtalan madárnál,
Mint ha tudná, kit viszen magába;
— Vándor ifjú siet szép honába.

Mikola Károly.

(Gratz 1864.)

nem volnék tekintetes ur, csak egyszerűn m a i s z e r ur, de alkalmasint biztosítva volna jelenem, jövőm, míg jelenben tek. postamester uri czimem mellett jelenem risikó, jövőm bizonytalan s legem-beribb vágyaim teljesíthetése pedig a legfantasztikusabb utópiai álmódózás.

Kérni? mit és kitől? Ahol a fizetési kules a fő, s ezen kules olyan helytt őriztetik, hol nem ismerik a panaszt, hol csak kötekedő elégedetlenségnek tartják a legfájdalmasabb érzetből kelt kérést is. Ott és onnan kérni szegény nélkül nem lehet! S ha a végzet úgy rendelte, hogy megtörve, élet unva az örvény elsodor, legyen pályámon becsületem, jellemem megőrizve, és ha küszködnom kell is az élettől hű maradok kötelességemhez, de mindenkor azt valloim és fogom mondani, hogy az egyedül postamesterségből élő egyének helyzete a legveszélyesebb nyomor teljes rabszolgaság, mitől az isten mindenkit mi előbb szabadítson meg.

Liskay Gyula,
postamester.

Csanád-Apátfalva, 1877. június 8.

A „Posta-Közlöny“ f. évi 23-dik számában olvastam, hogy az „Egyetértés“ című politikai napilap a „Hon“ tudósítását a postamesternek ez évi közgyűléséről átvéve a következő megjegyzést tette: Ez a sok biztatás pedig mind nem sokat ér, hanem készítsen a miniszter javaslatot és adja be a képviselőházhoz és szavaztassa meg, ez még könnyebben fog menni, mint a közös vám megszavaztatása, csak akarja ilyen hazafias célra is használni többségét.

Üdvözljük az „Egyetértés“ tekintetes szerkesztőségét e hazafias pártoló felszólamlásáért, mert valóban nem lehet elhinni, hogy a midőn e hazának minden rendű hivatalnokai a mai korhoz megfelelő javadalommal elvan látva, a képviselőház csupán a postamestereket, kiknek állásuk igen nagy teher és felelősséggel van összekötve, a haza legmostohább fiait gyanánt tekintse; ez fel nem tehető. Ha a magas kormány által e téren nem pártoltatunk, a törvényhozó testület sem tehet érdekünkben semmit, azért reméljük hogy a nagyméltóságú m. k. kereskedelemügyi miniszterium végre valahára sajátos ügyünket figyelembe véve, a már elviselhetetlenné vált sorsunk javítása és rendezése végett a képviselőháznak legközelebb javaslatot fog benyújtani. Adja isten, hogy e reményünkben ismételve ne csalatkozzunk!

Szabó Ferencz, postamester.

Vegyes közlemények.

— Aszódon Dezsényi Károly és szivességéből közreműködő rendező társai által — a m. kir. postamesternek egyesületének alaptőkéje javára, f. hó 7-én kedélyes táncmulatságot rendeztek a kisbaghi regényes erdőszégen, melyre Aszódról és vidékéről igen szép számmal jelentek meg. Fesztele-nül, jókedvűen járták egész éjjelig. A szesz hölgy koszuza közül felemlíti tudósítónk Rolf Camilnét, Hets Nándornét, Garán Dánielnét, Steiger Lajosnét, Horváth Károlynét Budapestről, Jánosi Pálnét, Piutsich Zelmát, Zsarnóczy Szidóniát, Tolnai Ilonát, Lefebere Bertát, Esztergályi, Huszerl és Czér kisasszonyokat. Az egyesület javára 45 frt 50 kr tiszta jövedelem maradt, melyhez a belépti díjakon kívül hozzájárultak: Prém Lajos 50 kr, Csenger Gusztáv 1 frt, Kraemer János 1 frt, Mészáros János 1 frt, Minke Sándor 1 frt, Eisler Sándor, 1 frt, Pekarek Károly 1 frt, Grosz Arthur 1 frt, Lefebere Jenő 1 frt, Lakner Sándor 1 frt, Lipsey Ottó 1 frt, és Huszerl 1 frttal.

HIRHARANG. — A boglári postakocsit kirablott s Füreden elfogott rablók június 1-én Kaposvárott rögtön bíróságilag kötél általi halálra ítéltettek s az ítélet rajtok végre is hajtattott. — A japáni birodalom f. évi június 1-től az átalános világ-postaegyletbe ténylegesen belépett. — Aradon

Berey Mór m. kir. postatiszt eljegyezte Fáber Hermin kisasszonyt. — A P.-Zeitung utóbbi számában azt újságolja, hogy f. évi június 4-én a posta és távirat hivatalnokok az „Eötvös“-villában juniálist tartottak s hogy ez alkalommal a fiatalság egész reggelitánczolt. A kérdéses mulatságot pedig kizárólagosan a postatisztviselői kar rendezte és éjjel pont 12 órákor már az egész társaság együttesen haza ment.

Szerkesztői sürgöny.

Cz. Zenta. A naptárból már 2 példányt küldöttünk.

Nagy-Maros, Borsod-Nyék. Levelet írtunk.

W. Zólyom. Bizonyítványait f. hó 10-én viszásküldöttük.

M. Neuzina, Topolya. Lapunk f. havi száma postára adtuk.

Szerednye. A megrendelést annak idejében eszközölni fogjuk.

Balmaz-Ujváros. Adjuk lapunk legközelebbi számában, a többire nézve levelet írtunk.

Szavass. A diszkrimináció elkészült s aláírás végett legközelebb elküldjük.

Lippa. A rendes rovatok közt közölni nem lehet. Mint a sajtóvétségbe beszámítható közleményt csak „Nyílt tér“ alatt adhatjuk.

Előfizetési felhívásunkat tisztelt olvasóink és pártolóink szíves figyelmébe melegen ajánljuk és kérjük az előfizetési pénzek mielőbb szíves utalványozására.

Pályázatok postakezelői állomásra.

1. A kápolnási m. k. postahivatalnál az üresedésbe jött postakiadói állomás, 1877. július 1-től betöltendő. Járandóság: 150 frt évi fizetés és teljes ellátás. Az ebbeli kérvények Krassómege kápolnási m. k. postahivatalhoz czimzendők.

2. Zólyomgyei Nagy-Szalánán a postakiadói állomás 18 frt havi fizetés, ágynemű és mosáson kívül teljes ellátás és némi mellék jövedelem mellett azonnal betöltendő. Az önálló postakezelésben jártas postakiadó urak, jó bizonyítványokkal ellátott ebbeli kérvényeiket Bittera Miklós postamesterhez Nagy-Szalánára intézzék. Biztosítékkal rendelkezők előnyben részesülnek.

3. Hevesmegei tiszai-gari kisebb forgalmu m. k. postahivatalnál egy postakiadónak alkalmazást nyerhet, ki egyszersmind 4 leánygyermekét is nevelésben részesítene. Járandóság: 150–200 frt évi fizetés és teljes ellátás. Ebbeli folyamodványok Brüll Mór m. k. postamesterhez Tisza-Igarra intézendők.

4. Csongrádmegei H. M. Vásárhelyen, a második postakiadói állomás 12 frt havi fizetés és mosáson kívül teljes ellátás mellett azonnal betöltendő. Szakképzett és jó bizonyítványokkal ellátott postakiadó urak, ebbeli kérvényeiket Hegedűs János k. postamesterhez H. M. Vásárhelyre intézzék. Biztosítékkal rendelkezők előnyben részesülnek.

5. Pestmegei Dömsödön a postakiadói állomás 12 frt havi fizetés és mosáson kívül teljes ellátással azonnal betöltendő. Szakképzett postakiadók vagy postakiadónak ebbeli kérvényeiket Horváth József, kir. postamesterhez Dömsödre intézzék.

Ajánlkozások.

— Egy 23 éves a katonai kötelezettség alul teljes felmentett postakiadó, ki képesítve van nagyobb forgalmu postahivatali is önállóan kezelni, jó bizonyítványokkal rendelkezik, a magyar, német és román nyelvben jártas, keres hason minőségben alkalmazást. A szíves meghívók Rácz György postakiadó czime alatt Kapnik-Bányára (Szatmár-m.) küldendők. Az állomást azonnal elfoglalhatja.

— Egy postakiadó, ki több éven át mint helyettes postamester volt alkalmazva, a katonai kötelezettségtől mentes, jó bizonyítványokkal rendelkezik, a magyar és német nyelvben jártas, valamint néhány ezer forint vagyonnal bír, keres hason minőségben alkalmazást. A szíves meghívók J. B. postakezelő czim alatt Tolnamegye Hőgyészre küldendők. Az állomást azonnal elfoglalhatja.

Tiller Mór és testvére

a nméltós. keresk. m. kir. miniszterium által megbízott szállítóknál.

Budapest, országut, Károly lakanya épületében a következő tárgyak utánvét mellett rendelhetők meg.

1 postatiszt vagy postatisztól arany-zsinóros finom zubony 13 frt 80 krtól 15 frt 80 krig

ezüst zsinóros pedig 12 frt

60 krtól 14 frt 25 krig

finom szürkepantaló 8–10-ig. —

a legfinomabb fajtából 11–12 —

téli köpeny 24 krtól 38 —

esőköpeny csuklával 10 krtól 12 —

sapka, valódi % arany

zsinór és rózsával 3 — 70

ugyanaz vitézkötéssel 4 — 50

finom nyári tábori sapka

arany jelvénnel 3 —

ugyanaz ernyővel 3 — 25

szabályszerű nyakraváló — 40

pár arany vagy ezüst him-

zett posta jelvény zubony galléra 1 — 50

pár ércz postajelvény — 40

finom posztó vagy szalma

kalap urak vagy fiúk számára 1 frt 50 krtól 3 —

levélhordó szabályszerű zubony 7 frt

50 krtól 9 — 50

szürke pantalon 5 frt 20 krtól 8 — 50

sapka 1 — 80

valódi ezüst-zsinóros 3 —

ugyanaz magastetejű 3 — 20

postalegény szabályszerű szürkesuklyával 18 — 10

szabályszerű zubony 7 — 50

szabályszerű nadrág 6 — 30

kalap 3 — 50

sapka 1 — 50

1 jó erős négy karimás posta sip 1 — 60

1 „ három — 40

1 „ sip zsinór — 25

5 kilogramm jó spanyol viasz 4 —

1 jó erős bőrtáska levélhordók számára

6 krtól 8 —

ugyanaz nagyobb minőségben csomag

használatára 9 krtól 10 — 50

1 jó szerkesztői tized málha mérleg súlyuk 15 —

1 jó szerkesztői levélmérleg tányéval 3 — 50

1 jó erős levélgyűjtő-szerkevény postaczi-

merrel 7 frt 50 krtól 9 — 50

1 jó erős posta czimer 7 frt 50 krtól 9 — 54

12 jó minőségű tekeke irón 35 krtól — 75

12 jó minőségű kéke irón 55 krtól — 85

12 jó minőségű vörös irón 70 krtól — 95

12 jó minőségű tolltartó 25 krtól — 60

1 doboz finom acél toll 50 krtól 1 — 25

100 hivatalos boríték czimvel — 60

100 ugyanaz vastag papírból 1 — 20

100 jelentési iv — 29

100 pénzes levélboríték — 65

100 levél papir festet monogrammal — 95

100 hozzá való boríték — 95

100 levél boríték czim nélkül 35 krtól — 65

100 látogató jegy 65 krtól 1 — 55

100 hozzá való boríték — 35

1 nagy korsó üveg fekete tinta — 35

1 nagy korsó üveg finom viola tinta — 45

1 kis üveg bármilyen színű — 10

1 korsó % kilogramm fekete bélyeg festék 1 —

1 betűzőhöz való szelencze páruával 1 — 50

1 rizma fogalmazó papir 1 — 85

1 rizma fehér iroda papir 2 frt 50 krtól 3 — 50

1 kővez jó csomagoló papir — 40

1 vonalzó 10 krtól — 50

1 pár jó erős lópköröz I-ső számu 3 — 80

1 pár jobb fajta II-dik számu 4 — 80

1 pár legjobb minőségű III-dik számu 5 ft 8 — 95

1 drb fehér vagy színes íng 1 frt 60 krtól 2 — 65

1 drb vászon nadrág 1 frt 20 krtól 2 — 50

6 drb fehér vagy színes zsebkendő 90 krtól 4 — 50

6 drb fehér vagy színes kapeza 90 krtól 3 — 75

1 íng gallér vagy nyakkendő 20 krtól 1 — 50

1 jó erős revolver 7 frt 50 krtól 12 — 50

1 szimpla vagy dupla pisztoly 2 krtól 3 — 25

1 postatiszt kard elefant csont marko-

laltal arannyal kirakott tokkal 15 —

ehez kardkötő 5 — 5 frt — kr.

1 pénzes zacskó felvágó kés — 35

Az említett tárgyakon kívül még megrendelhető a lehető legolcsóbb árak mellett,

urak és gyermekek részére minden nemű czivilruha, hölgyek részére minden megbízás ruházatra

nap és esernyők, minden háztartási szükséglet, urak és hölgyek részére kesztyű, jegyzék könyvek, pénzes tárcák, tásek, ollók, méter súlyok, vas és rézből, minden irodai tárgyak és szükségletek, lámpák, mindenféle ajándékoknak, alkalmazó tárgyak, uri és hölgy nyakraválók, zseb- és falk órák.

1 Deák Ferencz emlék érem — frt 50 kr

(Csomagolás fadóbozban 10 krtól 35 krig).

Teljesen felszerelt ruházat megrendeléseknél a mérték pontos beküldése szükséges.

Az egyenruhához tartozó szövét zsinór gomb, jelvény sat. részletesen is megrendelhető, és ugyanazon áron számíttatik amint a n. méltós. kir. keresk. minis. által meghatározott.

Pontos jó és gyors kiszolgáltatás iránt kezessege nyújtani ismert cégünknek különös érdekében fekszik.

Mint hogy szállítási üzletünket a pártolás folytán, melyben a n. é. vidéki közönség részesített nagyobbítottuk, és ezentul nem csak a tek. hivatalbelieknek hanem az összes közönség szállítói leszünk, felhívjuk mély, tiszteltetel a tek. postamester, és postatiszt urakat, nekünk e vállalatban segédkezet nyújtani és az illető feleltől bármilyen néven nevezendő megbízásokat, melyeket mi rögtön utánvétellel küldeni fogjuk, mint közbenjárók elfogadni sziveskedjenek. Működésükért amint az utánvételi lap hozzánk visszaérkezik, az utánvételi összegből hatos kamatot posta utalványon az illető közbenjáró ut kezéhez fogunk juttatni.

Tiller Mór és testvére, szállítók.